

De oplossing is en blijft: twee staten

Juist onder president Trump is het zaak dat Europa voet bij stuk houdt, betoogt *Martin Siepermann*.

Hoe moet het verder met Israël en Palestina? De naderende ontknoping van dat conflict is immers rampzalig: Israël laat de tweestatenoplossing definitief mislukken. De Palestijnse Autoriteit, die delen van de Palestijnse gebieden bestuurt, treedt steeds repressiever op tegen de eigen bevolking om de veiligheid van de bezetter en de nederzettingen te waarborgen. Europa blijft miljarden betalen om de humanitaire noden van de Palestijnen te lenigen.

Voor deze „éénstaatreëliteit van permanente bezetting” waarschuwde John Kerry, de Amerikaanse minister van Buitenlandse Zaken, eind december. In een ongekend harde toespraak kwalificeerde hij de bestemming waar Israël op afdendert als „separaat en ongelijk” - in één gebied twee bevolkingsgroepen met verschillende rechten. Dat is Amerikaans diplomatiek jargon voor ‘apartheid’. Kerry liet onvermeld dat Amerika hoofdverantwoordelijk is voor de totale impasse. Acht jaar lang blokkeerde president Obama alle pogingen om Israël onder druk te zetten. Uitzondering is de krachtige resolutie van de VN-Veiligheidsraad tegen Israëls nederzettingenbeleid, eind december. Die kon worden aangenomen omdat Amerika, dat doorgaans zijn veto inzet om Israël te vrijwaren, zich van stemming onthield.

Zo’n resolutie was voor het laatst in 1980 aangenomen. Sindsdien heeft Israël hard gewerkt om de nederzettingen internationaal te normaliseren. Tevergeefs. Ze zijn een flagrante schending van het internationaal recht en zullen niet erkend worden, bekrachtigde de Veiligheidsraad twee weken geleden.

Met Kerry’s toespraak en de VN-resolutie heeft Obama de manoeuvreerruimte van zijn opvolger willen inperken. Er zijn namelijk sterke aanwijzingen dat Trumps beleid zal ontwaarden in politieke steun voor de bezetting. Daags na de Amerikaanse presidentsverkiezingen riep de Israëlische minister van Onderwijs Ben-

net al: „Het tijdperk van de Palestijnse staat is voorbij.” Het hangt van Europa af of hij gelijk krijgt.

Europa heeft alles ingezet op een tweestatenoplossing. Geen plan-B. Onder president Trump moet Europa aan zijn principiële uitgangspunten voor een levensvatbare tweestatenoplossing vasthouden. Een doorstart van het vredesproces kan alleen in een internationaal kader en op basis van die uitgangspunten slagen.

De kans op een doorstart is gering. Een integer en ambitieus vredesinitiatief van Frankrijk heeft Israël gemakzuchtig afgewezen. Betreurenswaardig, want in zijn toespraak zette Kerry uiteen hoe groot de vredesdividenden voor Israël zouden zijn: regionale veiligheidssamenwerking kan dan gedijen, Israël zou door oude vijanden formeel erkend worden.

In 2017 duurt de Israëlische bezetting vijftig jaar. Tijd voor bevrijding van dat juk

---

Maar de Israëlische premier Netanyahu gelooft niet in win-win. Hij wil de Palestijnen laten capituleren. Mocht hij met Trump een diplomatiek initiatief optuigen om dat te bewerkstelligen, dan dient Europa dat af te wijzen. Met Amerikaanse en Israëlische regeringen die de tweestatenoplossing ondermijnen, moet Europa nu des te meer doen voor het behoud van die oplossing. Handlingsperspectieven daarvoor zijn volop aanwezig, ook voor Nederland.

In deze roerige tijd is de verleiding groot om de kwestie Israël-Palestina te parkeren. Maar dat zou in politiek opzicht kortzichtig zijn. Mislukt de tweestatenoplossing, dan wordt het conflict onbeheersbaar.

Ook vanuit menselijk oogpunt mogen we de kwestie niet parkeren. In 2017 duurt de Israëlische bezetting vijftig jaar. Het is tijd dat we de Palestijnen van dat juk bevrijden.

Martin Siepermann is politiek adviseur van The Rights Forum, een stichting die zich inzet voor een rechtvaardig Israël-Palestina-beleid (rightsforum.org).